

Znalci, odborníci a experti v kriminalistice

- **Znalec**.....osoba zapsána do seznamu znalců, vede KS podle místa bydliště, existuje Ústřední seznam znalců a tlumočnicků, vede MS
- **Trestní právo** – procesní, obsahuje ustanovení tzv. „znalecké dokazování“, § 105-118 tr.ř.
- *„je-li třeba k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení odborných znalostí, vyžádá OČTŘ **odborné vyjádření**. Pokud pro složitost posuzované otázky není takový postup postačující, přibere OČTŘ **znalce**“.*
- tzn. trestní řád **preferuje odborné vyjádření před znaleckým posudkem** (hledisko ekonomické), postačuje však pouze u jednodušších posouzení, tam kde to lze a kde není třeba věci „znalecky zkoumat“, nepopisovat metody ani postupy apod.,
- **odborné vyjádření** – autorem „**kdokoli**“ ..**osoba znalá**, nadána odbornými znalostmi, např. praktický lékař, odborný lékař, zastavárník, prodejce jízdních kol, provozovatel obchodu s použitým zbožím apod.,
- **výstupem** – jednoduché odborné vyjádření (lékařská zpráva, jednoduchý posudek, odhad ceny věci), nemá stanovenou podobu ani obsah
- **znalecký posudek** – pouze znalec, obecně platí, že *„každý znalec je odborník (odborné vyjádření), ale ne každý odborník je znalec (ne znalecký posudek)“*
- § 110 tr.ř. – *„ve výjimečných, zvláště obtížných případech, které vyžadují zvláštní vědecké posouzení může OČTŘ přibrat státní organizaci, vědecký ústav, vysokou školu nebo specializovanou instituci“.....jde o tzv. „**ústavní posudek**“*, je zapsán do seznamu ústavů vedených KS, nebo MS
- **Rozlišujeme:**
  - znalce **jako FO**, např. Prof. MUDr. Miroslav Hirt, CSc., Ph.D., zapsaného do seznamu znalců a
  - znalce **jako PO, nebo jejich organizační složky**, např. Fakultní nemocnice Brno, zapsanou v seznamu ústavů
- **Rozlišujeme**.....řádně **zapsaného znalce a znalce ad hoc (nezapsané)**, které mohou být tzv. přibrány na slib (není v takovém oboru znalec-nemůže-li řádný znalec takový úkon provést-jestliže by úkon řádného znalce byl spojen s mimořádnými obtížemi či náklady)

- U Policie ČR i Armády je to jinak, postavení znalce nemají jednotlivé osoby, ale „odborná pracoviště“ (KÚP, OKTE atd.), je to něco jako „policejní orgán“ – není to jedinec, ale „budova“ (útvár).....osoba činná v policejním orgánu
- **Znalecká pracoviště Policie ČR**
  - **KÚP**.....(obory strojírenství, písmoznalectví, chemie, elektrotechnika, kriminalistika – veškerá odvětví)
  - **OKTE**.....odborné pracovníky kriminalistické techniky a expertiz (obor kriminalistika, veškerá odvětví)
  - **Policejní akademie**.....policejní činnosti a kriminologie
  - **Pyrotechnická služba**..... (pyrotechnika, munice, výbušniny)
- zpracovávají znalecké posudky a odborná vyjádření, ale pouze pro potřeby „státních orgánů“
- osoby zpracovávající nejsou znalci, ale „certifikovaní experti“ se znaleckým osvědčením z KÚP
- s odborníky se také v trestním právu, resp. kriminalistice setkat v pozici **konzultanta**:
  - **konzultant přibraný znalcem**, nepřibírá OČTŘ, ale sám přibraný znalec ke zkoumání a posuzování zvláštních dílčích otázek, odpovídá přibraný znalec
  - konzultant přibraný OČTŘ.....“*v závažných a skutkově složitých věcech může OČTŘ využít odborné pomoci konzultanta, který má znalost ze speciálního oboru,.....takovou osobu vybere sám, nebo požádá správní úřad, jiný orgán, vědecká instituci nebo výzkumnou instituci...*“, za jeho činnost odpovídá OČTŘ a nesmí zasahovat do děje či průběhu úkonů, (§ 157 odst. 3 tr. ř.)